

Binnen de systematische indeling van het *regnum vegetabile* – het plantenrijk – behoort het geslacht *Tetradium* tot de orde van de *Sapindales* en daarbinnen tot de familie van de *Rutaceae*, of, in gewoon Nederlands, de ruitachtigen. Andere, wat bekendere geslachten binnen deze grote familie zijn bijvoorbeeld *Citrus*, *Euodia*, *Phellodendron* en *Skimmia*. Het geslacht *Tetradium* kent ca. 50 soorten, verspreid over Oost-Azië en hier niet of nauwelijks winterhard, met uitzondering van enkele Chinese exemplaren. *Tetradium daniellii* is daar één van.

Auteur: Jan P. Mauritz VRT

Tetradium, de bijenboom

Tetradium daniellii is een min of meer struikvormige, kleine boom van 6 tot maximaal 9 meter hoog in cultuur. Het natuurlijke verspreidingsgebied ligt in de Chinese provincies Hubei en Yunnan, tot aan de oostelijke grenzen van de Himalaya, en in delen van Korea.

De bijenboom, zoals de Nederlandse naam luidt, vormt een brede, schermvormige kroon met een dikke, vrij korte stam en wijd afstaande gesteltakken. De stam en gesteltakken dragen een vrij gladde schors, grijs of iets roodachtig van kleur. De jonge twijgen zijn vrijwel altijd donzig tot dicht, zacht behaard en roodbruin tot bruin van kleur. De beharing verdwijnt geheel, gedeeltelijk of vrijwel niet, afhankelijk van de soort. De twijgen zijn bedekt met veel ronde tot ovaalronde bruine lenticellen en binnenin zit sponsachtig, grijswitte merg. De knoppen zijn klein, naakt, grijs en spits eivormig, boven de niervormige tot hartvormige bladmerken met bladsporen. De eindknop is groter, soms viltig behaard en zonder knopschubben. In tegenstelling tot hun tropische broertjes en zusjes zijn de makers van de gematigde streken bladverliezend, met grote, tot wel 25 cm lange, tegenoverstaande, oneven geveerde bladeren.

Het blad heeft, afhankelijk van de soort, twee tot vijf bladjukken en een topblad aan de lange, veelal roodachtige bladsteel. De blaadjes zijn zeer kort gesteeld, ovaal eivormig tot lancetvormig, 5 tot 12 cm lang en tot 4 cm breed, met een toegespitste bladtop en een zwak afgeronde tot licht hartvormige of enigszins wigvormige bladvoet. De bladrand is gaaf, soms fijn gekarteld en de negen tot twaalf paar bladnerven buigen voor de bladrand af. Vrijwel alle bijenbomen hebben oliekiertjes in de bladeren en het blad stinkt bij kneuzing. Het blad is glanzend donkergroen en aan de onderzijde lichtgroen, met een behaarde

Het is een prachtige parkboom met weinig bodemeisen, maar met voorkeur voor een warme, voedzame grond

middennerf met witte okselbaarden. De herfstkleur is schitterend, afhankelijk van de standplaats in alle nuances van de kleur geel, variërend van lichtgoudgeel tot donkeroranjegeel, een heel bijzondere verschijning, ook dus in de herfst. De bloeiwijze is zeer bijzonder en verschijnt meestal na de langste dag, vanaf 21 juni tot diep in het najaar, in breed piramidale pluimen van wel 20-22 cm lang en tot 25-28 cm breed. De bloeiwijze is eenhuizig met eenslachtige bloemen in eindstandige en okselstandige fijn behaarde tuilen of pluimen. De groenige kelk bezit vier à vijf tanden en de bloempjes zijn klein, met vier tot vijf ovale kroonblaadjes, ca. 5 mm groot, wit tot crèmewit van kleur en zeer talrijk. De manlijke bloemen hebben vier tot vijf buiten de bloem uitstekende helmknoppen, de vrouwelijke bloemen vier à vijf stampers met een duidelijk gelobde stempel. Deze schitterende grote bloemschermen worden veelvuldig door bijen bezocht, aangezien ze veel nectar bevatten. Ze worden dan ook zeer gewaardeerd door imkers, vanwege de bijzonder fijne honing die dat oplevert.

De vrucht is een 7 tot 9 mm lange leerachtige doosvrucht met twee kleppen, die ontstaan zijn uit vier à vijf vergroeide vruchtbladen. De rijpe vruchten zijn bruinrood tot wijnrood van kleur en geven de boom ook na de bloei nog een aantrekkelijk uiterlijk. De vruchten springen aan de top open, waarna de twee glanzend zwarte zaden

Jan P. Mauritz, VRT

vrijkomen. Deze zaden zijn rond en hebben de grootte van een hagelkorrel – hagel uit een geweer, niet uit de lucht.

Het is een prachtige parkboom met weinig bodemeisen, maar met voorkeur voor een warme, voedzame grond. Voor optimale bloei is een warme, zonnige standplaats wel een vereiste.

Stuur of twitter dit artikel door!

Scan of ga naar:

www.boomzorg.nl/artikel.asp?id=19-5257